

ХІ.

Пізно вже в вечері привезли лікаря. Соня не спала, вона лежала без пам'яті, важко дихала; очі блищали, лице горіло... од неї так и палило. '

Сівши біля недужої, лікар узяв пульса, посчитав, виняв з кишені трубочку и вставив під руку у самого плеча Соні... Живе срібло піднялось у трубочці до 40°. Лікар зробив серйозну міну в лиці...

— „Горячка!” сказав він, написав рецепт и велів їхать за лікарствами, а сам принявся запомагать тим, що можно було достать дома...

Перед світом привезли й другого лікаря. И сей став проводить те-ж, що й перший: считать пульс, мірять температуру, слухать груди...

— „По моєму не горячка, а тільки нервовий припадок,” сказав новий лікар. „Небезпечного нічого нема!”

У Жучихи й Семена наче гора звалилась з душі.

Одначе перший лікар не згожався и стояв на своїм, виводячи горячку з того, що Соня нікого не пізнавала и говорила нісенітницю.

В кінці обидва лікарі згодились на тім, що Соня дуже слаба, що їй треба спокій, що треба положиться на молоду силу природи и тільки помагать природі, та підкріплять сили недужої....

Великий смуток склався в домі и в дворі Жучихи через недуг Соні. Стара Жучиха ледве-ледве передвигала ноги. Вона разом мучилась и за Соню и за Семена: більш усіх в недужі Соні вона виноватила себе одну: „я-то, я, стара, та дурна; усе лихо заподіяла!... Щоб було мені спершу приготувить Соню, а потім їй сказать, що вона не дочка мені... так ні-ж! не зьуміла й сего — покарав мене Бог за гріхи!”

Про горе Семена и говорить нічого: він ходив, як кажуть, між житем и смертю. „Не жити ме вона — и мене положить в одну могилу з нею,” думав він.

А пан-отець що-дня служив молебні о виздоровленьї болящої Софії.

Лікарі не виїздили з Жуківки...

Вісім днів Соня нікого не пізнавала и твердила чудні речі: „Безрідна!.. підкидачка” — говорила вона... Сі слова розуміла тільки Жучиха та Семен.

Дев'ятого дня Соні полегшало. Вона пізнала Жучиху и Семена и Рисю. Побачивши двох незнаємих муштин, Соня виразила на лиці дивовижу.

— „Се лікарі,” сказала їй Жучиха.

— „А давно я не здужаю?” спитала Соня.

Один з лікарів приложив пучку до своїх губ и дав Жучисі ознаку, що не треба говорити з недужою.

Днів через три лікарі поздоровили Соню, Жучиху и Семена и запевнивши, що тепер вже ніякої опасливости нема, поїхали до дому. Жучиха взяла з їх слово навідуваться хоч днів через два. Соня пролежала ще тижнів зо два. Як же ж вона змінилась! Яка вона стала блідо-жовта, худа, слаба!... молоде жите не било ключем, а наче малесенький огонек у лампадці блищало у її в очах...

Не будемо говорити про радість Семена, про загальну радість усього Жучишиного дому — про ту радість, яка витала и світилась у всіх на лицах від одужованя Соні...

Минуло ще з місяць, чи й більше: Соня зовсім поправилась. Жук, не заводячи за увесь сей час ні разу розмови з Сонею про своє коханє, став тепер радиться з матерю, яким би побитом краще приступить до Соні?

— „Треба, синку, з осторогою!.. підождемо трохи!.. нехай ще вона поправляється, а я щось придумаю.”

Семен спустився ві всім на матір.

Зближалось 29. Липця, день народження Рисі, котра вступала в 18-ий рік свого житя. Жучиха задумала святковать сей день як ради Рисі, так и ради видужаня Соні.

„Треба зїздить до Віренка,” сказав Жук матери, „давно я в ёго не був.”

— „Конечно треба!” одповіла мати.

„То може б и Соня поїхала з тобою, щоб подяковать Віренчиху... вона кілька раз заїздила до нас за час недуга Соні, а з нас ще й досі ніхто не був у неї... не гарно.”

Згодились, щоб другого дня з-ранку Семен з сестрою и Сонею поїхали до Віренка. Соня була якась весела, задовольнена сама собою. Підійшовши до Жука, вона сказала:

— „Сеню! хочеш — я заграю ту Бетговену сонату, що колись ти бажав?”

„Заграй!” одповів Жук.

Соня грала з страстю и та страсть, наче луна, наче електрика обзивалась в душі и в серці Жука: він не зводив своїх очей з Соні... Соня скінчила; Жук сидів мовчки...

— „И не подякуєш?” сказала до ёго Соня. „Мабуть не гарно я грала, бо давно таки не грала! за час недугу не присідала до рояли.”

„Чи ти не втомилась?” спитав її Жук, дивлячись на її блескучі очи.

— „Е, ні! мені так гарно якось на душі, так весело, що й сказати не можна... все б грала, та грала. Думала: тебе розвеселю; аж ні! чого ти такий смутний?”

„Я? — так собі...”

— „Ні, не так!... я знаю!” И Соня впилаь своїми очами в вічи Жука... В серци Жука піднімалась давнішня хуртовина; він збирав усі сили, щоб вдержатись, щоб нічого не сказати Соні, боячись, щоб знов чого не сталось не гаразд...

Жучиха сиділа в другій хаті з Рисею. Жук встав и намірився ити до іх. Соня загородила ёму дорогу и сказала:

— „Чого се ти від мене тікаєш, Сеню?... Я хочу поговорить з тобою... хочу дати тобі одповідь на твоє питанє...”

„Яке?”

— „Забув!...” в голосі Соні почувись слёзи.

Жук взяв її за руки и сказав: „Ну, ну, кажи-ж: що ти хотіла? ну!.. серце, Соню!..”

— „Ти забув... знаєш: у саду питав мене — ще до мого недугу...”

Жук не знав, що діяти... він боявся промовить слова... недуг Соні страшною манією стояв перед ним...

— „Памятуєш: питав про щастє... казав: чи хочу я твого щастя... бери ёго!”

Соня схилила свою голову на плече Семена. Семен стиснув її и кріпко, кріпко поціловав... хвилини три ніхто не промовив ні слова...

„Ти любиш мене, Сонечко? ти моєю будеш?..”

— „Буду!.. твоя, твоя на віки!” и знов замовкли, тільки чулось довге цілованє. А стара Жучиха дивилась на іх з другої хати и слёзи радости виступили на її очах.

„Ходім до нєні! ходімо, скажемо їй!” говорив Жук.

— „Ходім!” одповіла Соня...